

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490 276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490 276
www.revizija-bd.ba

Број: 01-02-03-13- 286/19
Р: 08-07; 010-07/19

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА
Одјељења за образовање
за период 1. јануар – 31. децембар 2018. године**

Брчко, јула 2018. године

САДРЖАЈ

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ.....	3
1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
2. УВОД.....	9
3. ОПШТИ ДИО	9
4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ	10
5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ	10
6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	12
6.1. Руководство и систем интерних контрола	12
6.2. Усклађеност са законским прописима.....	13
6.3. План и реализација планом предвиђених задатака	14
6.4. Приходи и примици	15
6.5. Планирање и извршење текућег буџета.....	16
6.5.1. Издаци за бруто плате и накнаде запослених	17
6.5.2. Издаци за енергију и комуналне услуге	17
6.5.3. Издаци за набавку материјала и ситног инвентара	18
6.5.4. Издаци за услуге превоза и горива	19
6.5.5. Уговорене услуге.....	21
6.5.6. Издаци по основу уговора о привременим пословима наставног особља.....	22
6.5.7. Уговори о посебним пословима	22
6.5.8. Текући грантови	23
6.6. Планирање и извршење буџета капиталних потреба.....	25
6.7. Попис имовине и обавеза	25
6.8. Остали налази	26
7. КОМЕНТАР	26
8. ПРИЛОЗИ.....	27

ШЕФУ ОДЈЕЉЕЊА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију финансијског пословања Одјељења за образовање Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Одјељење) за период **1. јануар – 31. децембар 2018.** године, те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства

Шеф Одјељења је одговоран за финансијско пословање Одјељења и усклађеност пословања с важећим законским и другим релевантним прописима, програмом рада и одобреним позицијама буџета. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за спречавање и откривање материјално значајних грешака у финансијском пословању Одјељења, као и примјереност понашања ревидираног Одјељења над средствима и имовином која му је дата на управљање.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијском пословању на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 18/18, пречишћени текст) и Одлуком о преузимању, примјењивању и објављивању превода оквира Међународних стандарда ВРИ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 31/18). Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијско пословање не садржи материјално значајне погрешке, те да је пословање усклађено с важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о усклађености финансијског пословања са законским и другим релевантним прописима, одобреним и извршеним позицијама буџета и извршавање послова из своје надлежности. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешака у финансијском пословању. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за финансијско пословање, ради осмишљавања ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима, и задовољавају стандарде ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења

- Одјељење је, за период 1. јануар – 31. децембар 2018. године, вршило ангажовање наставног особља, за редовно одвијање наставе у образовним установама, закључивањем уговора о привременим пословима у износу од 768.782,82 КМ КМ, без постојања унапријед утврђених и спроведених процедура о начину избора конкретних извршилаца, који би обезбиједили начело транспарентности у поступку избора и утврђивања висине накнаде. Такође, извршено је ангажовање лица ради обављања посебних послова у износу од 185.640,00 КМ који се једним дијелом односе на обављање редовних стручних послова из дјелатности Одјељења (као што су послови секретара школе и други економско-правни послови), што није у складу са одредбама Закона о државној служби и Правилника о раду.
- Издаци за услуге превоза и горива реализовани су у износу у износу од 2.738.545,38 КМ. Извршена је обједињена набавка услуга јавног линијског превоза путника за потребе Одјељења за јавне послове и набавка услуга превоза ученика за потребе Одјељења за образовање. Тендерска документација није омогућавала оцјену и упоређивање понуда из разлога што понуђени елементи нису обезбјеђивали исправно вредновање, рангирање и одабир најповољније понуде. Цијена једног дана превоза је износила 14.252,47 КМ, у односу на 175 наставних дана, без дефинисања начина формирања укупне дневне цијене (у цијену понуде су улазиле цијене појединачних карата за остале категорије путника за шест тарифних разреда и укупну дневну цијену превоза ученика).
- Издаци за бруто плате извршени су у износу од 25.920.583,53 КМ, у којим је садржано повећање од 10% за наставно и медицинско особље без постојања законског основа за њихово планирање, обрачун и исплату.
- Реализација одобреног текућег буџета, на појединим позицијама буџета, није пратила планирану динамику. Средства у износу од 2.213.335,56 КМ, до краја 2018. године су остала нереализована и нису ослобођена, како би се могла усмјерити у друге програме и активности.
- Потраживања по основу датих услуга боравка дјеце у обдаништима у износу од 167.815,86 КМ нису обухваћена пописом, нити је извршена процјена вриједности сумњивих и спорних средстава, што није у складу са одредбама Упутства о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза.

Мишљење с резервом

По нашем мишљењу, осим могућих ефеката напомена датих у претходном пасусу, финансијско пословање Одјељења у току 2018. године, у материјално значајним аспектима било је усклађено с важећом законском регулативом.

Замјеници главног ревизора

Амра Илић, дипл. ек.

Мр сц. Саво Грујић, дипл. ек.

Главни ревизор

Некир Суљагић, дипл. ек.

1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Извршеном ревизијом финансијског пословања Одјељења у 2018. години, констатовали смо одређене пропусте и неправилности. Ради отклањања истих, дајемо сљедеће препоруке:

- *Потребно је да Одјељење у року предвиђеном одредбама Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ, достави Канцеларији за ревизију Програм мјера за превазилажење пропуста и неправилности утврђених у ревизорском извјештају.*
- *Потребно је, ради ефикаснијег пословања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикаснијем остваривању програмских циљева Одјељења.*
- *Потребно је да Одјељење, ради успостављања ефикасније и рационалније организационе структуре у области образовања, досљедно примијени одредбе Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ, посебно у дијелу организовања јавних установа у области основног и средњег образовања.*
- *Потребно је ускладити програме рада и извјештаје о раду, уз дефинисање конкретних циљева и планираних и реализованих активности у току извјештајног периода, ради постизања упоредивости презентованих података.*
- *Потребно је, у складу с Програмом рада, предузети активности на реализацији оквирне листе потребних закона.*
- *Потребно је, у складу са могућим исходом наплате потраживања из ранијег периода, извршити процјену наплативости потраживања те извршити исправку истих у складу са одредбама Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ.*
- *Потребно је из евиденције потраживања елиминисати потражна салда.*
- *Потребно је досљедно поштовати одредбе Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2018. годину и Уговора, у дијелу наплате прихода Одјељења и правовременог раскидања уговора у случајевима неплаћања уговорених обавеза.*
- *Потребно је квалитетно и реално планирати буџетска средства према потребама Одјељења, као и поштовати одредбе Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2018. годину у дијелу ефикасног управљања одобреним буџетским средствима.*
- *Потребно је да Одјељење досљедно примијени одредбе Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета, у дијелу суштинског образложења узрока и посљедица одступања значајних позиција у односу на план и извршење претходне године.*

- Потребно је додаток на бруто плате за наставно и медицинско особље планирати у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.
- Потребно је појачати одговорност крајњих корисника за благовремено достављање документације о свим издацима за енергију и комуналне услуге, како би се избјегло непотребно увећање ових трошкова за износ камата по основу кашњења у плаћању.
- Потребно је реализацију уговора, односно набавку и испоруку робе вршити, у складу са оквирним споразумом који је на снази.
- Потребно је приликом закључивања оквирних споразума или уговора о превозу ученика са промјенљивом цијеном детаљно дефинисати начин формирања почетне цијене и документовати њено утврђивање.
- Потребно је да понуђач достави понуду у којој је цијена исказана у укупном износу, у складу с чланом 68 Закона о јавним набавкама БиХ.
- Потребно је, тендерску документацију која представља основ и претпоставку за законито и успјешно спровођење Закона о јавним набавкама БиХ, сачинити на начин да иста садржи минимум јасних и одговарајућих информација, у складу с чланом 53 Закона о јавним набавкама БиХ, ради постизања транспарентности и конкурентности међу понуђачима.
- Потребно је да извршилац услуга достави гаранцију за добро извршење оквирног споразума у вриједности од 10% вриједности Оквирног споразума.
- Потребно је да се уговорни орган досљедно придржава одредаба Оквирног споразума у случају непоштовања уговорних одредаба од стране пружаоца услуга, у дијелу раскида уговора и наплате накнаде проузроковане штете.
- Потребно је да Одјељење, с обзиром на значајна средства која се издвајају за превоз ученика, врши и документује надзор над извршавањем уговорених услуга, у складу с чланом 7 уговора о пружању услуга.
- С обзиром да се ради о дјелатности од великог друштвеног интереса, а ради транспарентности у поступку избора, потребно је унапријед прописати процедуре о начину избора наставног особља.
- Потребно је, приликом ангажовања лица за обављање посебних послова, досљедно поштовати одредбе Закона о државној служби и Правилника о раду, у дијелу ангажовања лица на послове за које не постоје предвиђена радна мјеста.
- Потребно је закљученим уговорима о обављању посебних послова дефинисати послове за које у Одјељењу постоји реална потреба.
- Потребно је планирање и извршавање грантова високошколским установама вршити путем јавног позива, на основу претходно утврђених критеријума и програма који ће довести у везу износ одобрених средстава са бројем

уписаних студената и другим мјерљивим критеријумима који су у функцији унапређења високог образовања у Брчко дистрикту БиХ.

- *Потребно је пописом имовине обухватити све позиције имовине, потраживања и обавеза, те исти планирати и вршити на начин и у роковима прописаним Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза.*

- *Потребно је да Одјељење правовремено обавјештава Дирекцију за финансије Брчко дистрикта БиХ о тачном датуму расположивости сталног средства за употребу како би се исто прекњижило као средство у употреби и отпочео обрачун амортизације, у складу са одредбама Правилника о евиденцији сталних средстава, ситног инвентара и материјала за буџетске кориснике у Брчко дистрикту БиХ.*

НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ ИЗВЈЕШТАЈА О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ОДЈЕЉЕЊА ЗА 2018. ГОДИНУ

2. УВОД

Обавили смо ревизију финансијског пословања Одјељења на основу овлаштења датих Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ, као и на основу годишњег плана ревизија.

3. ОПШТИ ДИО

Одјељење обавља стручне, административне и остале дужности из надлежности Владе, које се односе на:

- спровођење закона и прописа надлежних тијела и институција БиХ и Дистрикта из области образовања, под надзором и упутствима градоначелника;
- материјално-техничку и кадровску подршку образовним институцијама Дистрикта;
- доношење наставних планова и програма у складу са стандардима модерног, демократског и мултиетничког друштва;
- сарадњу између родитеља и наставног особља;
- спровођење едукативних програма у Дистрикту;
- остале дужности из надлежности овог одјељења у складу са законима и прописима БиХ и Брчко дистрикта БиХ или наложене од стране градоначелника.

Унутрашња организација Одјељења утврђена је организационим планом, а ради остварења законитог, ефикасног, благовременог и економичног извршавања свих послова из надлежности Одјељења, постизања потпуне запослености и максималног коришћења њихових стручних квалификација и знања, потпуне одговорности запослених и ефикасног руковођења и систематског унапређивања рада и сарадње са другим органима.

За извршење послова из дјелокруга Одјељења организују се пододјељења – институције:

- Пододјељење за предшколско и основно образовање;
- Пододјељење за средње образовање;
- Пододјељење за високо образовање;
- Пододјељење за заједничке послове;
- Пододјељење за људске ресурсе и запошљавање и
- Педагошка институција.

Организационим планом Одјељења предвиђено је 1.045 извршилаца, док је на дан 31. 12. 2018. године Одјељење имало 990 запослених.

4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је финансијско пословање у **2018.** години, у дијелу планирања и извршења буџета, оцјене система интерних контрола, као и усклађености пословања из своје надлежности са законским и другим релевантним прописима.

Циљ ревизије финансијског пословања Одјељења је да омогући ревизору да на основу прикупљених доказа изрази мишљење о томе да ли је финансијско пословање, обављено у складу са законским важећим прописима као и примјереног понашања руководиоца Одјељења над средствима и имовином Брчко дистрикта БиХ. Поред тога ревизија је планирана и извршена са циљем прибављања реалног основа за оцјену да ли су предузете све мјере за намјенско трошење буџетских средстава за сврхе за које је дато овлашћење доношењем буџета, те давања препорука за даљи рад с посебним нагласком на што ефикаснију заштиту јавне имовине и економично трошење јавних средстава путем јачања интерних контрола.

Обим ревизије је утврђен интерним планским документима ревизије финансијског пословања за 2018. годину.

С обзиром да се ревизија обавља провјерама на бази узорака и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију), извршила је ревизију финансијског пословања Одјељења за образовање за 2017. годину и доставила коначан Извјештај број: 01-02-03-13-244/18, 19. јула 2018. године.

Одредбом члана 17 става 2 Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ прописано је да је ревидирана институција, у року од тридесет (30) дана од дана пријема ревизорског извјештаја, дужна Канцеларији за ревизију да достави програм мјера за превазилажење пропуста и неправилности утврђених у ревизорском извјештају.

У поступку ревизије утврдили смо да је Одјељење сачинило Програм мјера за имплементацију налаза и препорука по ревизорском Извјештају за 2017. годину, број: 13-001658/18 од 28. августа 2017. године, те да исти није у прописаном року доставило Канцеларији за ревизију, што није у складу са одредбама члана 17 става 2 Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је да Одјељење у року предвиђеном одредбама Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ, достави Канцеларији за ревизију Програм мјера за превазилажење пропуста и неправилности утврђених у ревизорском извјештају.

Освртом на препоруке дате у извјештајима о обављеним ревизијама за претходне године, те увидом у предузете активности, утврдили смо сљедеће:

- **Реализоване препоруке:**

- сачињавање Акционог плана и обухватање свих препорука датих у извјештајима о обављеним ревизијама финансијског пословања претходних година и предузимање активности на имплементацији истих;
- благовремено достављање плана и програма рада, који је саставни дио програма рада Владе Дистрикта;
- набавку горива од добављача који је одабран у складу са Законом о јавним набавкама БиХ;
- финансирање набавке компјутерског материјала у складу са одредбама одлуке градоначелника о избору најповољнијег понуђача;
- досљедно поштовање одредаба закључених уговора о купопродаји робе;
- попуњавање упражњених позиција у складу са планом запошљавања;
- одређивање обвезника уплате доприноса за осигурање од повреде на раду и професионалног обољења.

- **Нереализоване препоруке:**

- измјену и допуну Плана основног и средњег образовања у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу цјелокупне организације мреже основних школа, статуса, сједишта, назива, као и обима и врсте образовања и одгоја у средњим школама, како је то регулисано одредбама Закона о образовању у основним и средњим школама;
- сачињавање образложења о реализацији буџета у складу са одредбама Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуна буџета Брчко дистрикта БиХ;
- дефинисање конкретних циљева, планираних и реализованих активности, ради постизања упоредивости презентираних података у програму рада и извјештају о раду;
- благовремено достављање документације о свим издацима за комуналне услуге, ради елиминисања трошкова на име затезних камата по основу кашњења;
- досљедно поштовање одредаба Оквирног споразума, у дијелу важења самог оквирног споразума а тиме и рока важења банкарске гаранције;
- закључивање уговора о привременим и повременим пословима са наставним особљем на основу документоване дефицитарности одређеног занимања у складу са одредбама Закона о образовању у основним и средњим школама;
- доношење писаних процедура и критеријума који регулишу начин ангажовања лица за обављање посебних послова, како би се обезбиједило начело транспарентности;
- досљедно поштовање Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду службеника и намјештеника у дијелу ангажовања лица на послове за које не постоје предвиђена радна мјеста.

- **Препоруке чија је реализација у току:**

- досљедно спровођење стручно педагошког надзора у свим школама у складу са одредбама Закона о образовању у основним и средњим школама Брчко дистрикта БиХ.

- **Нереализоване препоруке претходне три године:**

- ефикасно и потпуно функционисање система интерних контрола у свим сегментима пословања (доношење јасних и конкретних правила и процедура у свим сегментима пословања са контролним и надзорним поступцима);
- планирање и извршавање додатка на бруто плате за наставно и медицинско особље сходно одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ;
- планирање и обављање пописа имовине, потраживања и обавеза, на начин и у роковима прописаним Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза;
- успостављање ефикасније и рационалније организационе структуре о области образовања, у складу са Законом о образовању у основним и средњим школама,

6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

6.1. Руководство и систем интерних контрола

Ревизија обухвата оцјену система интерних контрола, са нагласком на функционисање интерних контрола кроз реализацију програма рада, планирања и извршења буџета, те усклађеност пословања са законским и подзаконским актима.

Ради остварења програмских циљева рада, руководство је одговорно за успостављање функционалног система интерне контроле ради економичног, ефикасног и ефективног трошења јавних средстава. Фактор који највише утиче на функционалност истог је повољно контролно окружење које првенствено долази до изражаја кроз организациону структуру, начин руковођења и поштовање постојећих законских прописа.

Одјељење је усвојило значајан број интерних аката и процедура ради успостављања система интерних контрола. Правилником о унутрашњој организацији Одјељења, уређени су основни принципи, врсте организационих јединица и њихова надлежност, систематизација радних мјеста, руковођење, овлашћења и одговорност за обављање послова, остваривање јавности рада и друга питања од значаја за организацију и рад.

Извршили смо процјену успостављања, функционисања и надзора система интерних контрола на основу спроведене ревизије значајних процеса пословања, те смо утврдили да се недостатак система интерних контрола огледа у:

- неуспостављању ефикасније и рационалније организационе структуре у области образовања, уз досљедну примјену одредаба Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ;
- неусклађивању програма рада и извјештаја о раду, уз дефинисање конкретних циљева и планираних и реализованих активности у току извјештајног периода, ради постизања упоредивости презентираних података;
- процјену наплативости потраживања из ранијег периода, у складу са могућим исходом наплате потраживања, исправку истих, у складу са одредбама Правилника

о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ, те елиминисање потражних салда из евиденције потраживања;

- недосљедном поштовању одредаба Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2018. годину и Уговора, у дијелу наплате прихода Одјељења и правовременог раскидања уговора у случајевима неплаћања уговорених обавеза;
- недосљедној примени одредаба Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета, у дијелу суштинског образложења узрока и посљедица одступања значајних позиција у односу на план и извршење претходне године;
- додатак на бруто плате за наставно и медицинско особље није планиран у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикту БиХ;
- није обезбијеђено благовремено достављање и евидентирање свих рачуна за електричну енергију од стране крајњих корисника;
- набавка и испорука прехранбених намирница за потребе Обданишта је извршена послје датума важења Оквирног споразума, без важеће банкарске гаранције;
- извршена је обједињена набавка услуга јавног линијског превоза путника за потребе Одјељења за јавне послове и набавка услуга превоза ученика за потребе Одјељења за образовање, без дефинисања начин формирања укупне почетне дневне цијене превоза ученика, у сврху рангирања понуда. Понуђач није доставио понуду у укупном износу, што је био разлог за одбацивање понуде и што није у складу с чланом 68 ставом 4 под а) Закона о јавним набавкама БиХ. Није обезбијеђена довољна транспарентност података, нити исти представљају поуздан основ за контролу признавања права на превоз и поштовања уписних подручја;
- недостављању банкарске гаранције за добро извршење оквирног споразума од стране извршиоца услуга у вриједности од 10% оквирног споразума;
- необављању надзора над извршавањем уговорених услуга током вршења истих, у складу с чланом 7 Уговора о пружању услуга;
- ангажовању наставног особља без постојања унапријед утврђених и спроведених процедура о начину избора конкретних извршилаца, који би обезбиједили начело транспарентности у поступку избора и утврђивања висине накнаде;
- недосљедном поштовању одредаба Закона о државној служби и Правилника о раду, у дијелу ангажовања лица на послове за које не постоје предвиђена радна мјеста;
- недосљедном поштовању Упутства о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза у дијелу начина и у роковима прописаним Упутством;
- неправовременом обавјештавању Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ о тачном датуму расположивости сталног средства за употребу, како би се исто прекњижило као средство у употреби и отпочео обрачун амортизације.

Потребно је, ради ефикаснијег пословања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикаснијем остваривању програмских циљева Одјељења.

6.2. Усклађеност са законским прописима

Послове из своје надлежности Одјељење обавља у оквиру 5 пододјељења (за: предшколско и основно образовање, средње образовање, високо образовање и науку, заједничке послове, те, људске ресурсе и запошљавање) и Педагошке институције. Саставни дијелови Одјељења, као органа јавне управе, јесу и све основне школе (15 матичних и 14 подручних основних школа), основна музичка школа, четири (4) средње школе и четири (4) обданишта.

Одредбама члана 20 става 2 Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 10/08, 25/08, 4/13 и 48/16), прописано је да „Основна и средња школа коју оснива Брчко дистрикт БиХ, има статус јавних установа и финансира се из буџета Дистрикта“.

С обзиром на то да је садашња организациона структура Одјељења прегломазна, неопходно је извршити његову реорганизацију, коју поред осталих критеријума, треба усмјерити ка ефикасном, рационалном и економски оправданом устројству јавних установа: основних и средњих школа, уз подршку Одјељења.

Сходно члану 22 и члану 23 поменутог закона, потребно је да Одјељење изради елаборат о друштвено–економској оправданости оснивања јавних установа у области основног и средњег образовања. Посебан значај треба дати Педагошкој установи, која је одговорна за стручно-педагошки надзор над радом школа. Ради успјешнијег функционисања Одјељења за образовање, неопходно је успоставити ефикаснију и рационалнију организациону структуру, уз досљедну примјену одредаба Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је да Одјељење, ради успостављања ефикасније и рационалније организационе структуре у области образовања, досљедно примијени одредбе Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ, посебно у дијелу организовања јавних установа у области основног и средњег образовања.

6.3. План и реализација планом предвиђених задатака

Одредбама члана 58 (Извјештаји и програми рада) Статута Брчко дистрикта БиХ, прописано је да на крају сваке календарске године градоначелник, поред осталог, подноси Скупштини програм рада Владе Дистрикта за наредну годину, који се састоји из планова и програма рада одјељења и институција Брчко дистрикта БиХ.

У складу са својим надлежностима Одјељење је израдило Програм рада за 2018. годину са 34 циља дјеловања у 2018. години и доставило га Влади Брчко дистрикта БиХ. У складу са планираним циљевима, по истеку године Одјељење је израдило Извјештај о раду који је концептуално различит од програма рада, тако да не садржи предузете активности које су планом предвиђене за реализацију сваког планираног циља.

Из Извјештаја о раду је видљиво да је Одјељење током 2018. године извршило циљеве који су конкретно дефинисани у оквиру редовне дјелатности, док је већи дио циљева био дефинисан као припрема, наставак активности или учешће у планираним пројектима, тако да се из приложеног не може утврдити степен извршења.

Спроведеном ревизијом смо утврдили да Одјељење није завршило активности на реализацији Оквирне листе потребних закона за 2018. годину, односно из Програма рада, који се посебно односе на:

- измјену и допуну Закона о предшколском одгоју и образовању у Брчко дистрикту БиХ;
- измјену и допуну Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ;
- Закон о допуни Закона о јавној управи Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о установама у образовању у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је ускладити програме рада и извјештаје о раду, уз дефинисање конкретних циљева и планираних и реализованих активности у току извјештајног периода, ради постизања упоредивости презентираних података.

Потребно је, у складу с Програмом рада, предузети активности на реализацији оквирне листе потребних закона.

6.4. Приходи и примици

Одјељење за образовање је за 2018. годину планирало приходе у износу **772.557,33** КМ, а остварило у износу од **877.094,28** КМ, односно **113,53%**. Повећање прихода у односу на планирани углавном је резултат повећања броја лица која полажу возачке испите.

У структури остварених прихода од пружених услуга, најзначајнији дио прихода Одјељења чине: приходи од услуга боравка дјецe у дјечјим вртићима – обдаништима у износу од 499.405,20 КМ, приходи од услуга за полагање возачких испита 283.807,00 КМ, приходи од накнада за полагање ванредних испита 60.236,95 КМ и приходи од накнада за полагање испита за рад у органима управе у износу од 14.400,00 КМ.

Потраживања ове врсте услуга у књиговодственој евиденцији код Дирекције за финансије на дан 31. 12. 2018. године исказана су у износу од 167.815,86 КМ, као краткорочна потраживања.

Одредбама члана 14 Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ прописано је да се на рачуну 131000 – краткорочна потраживања, евидентирају потраживања према називима рачуна, ако према закону или из уговора, потраживање треба да буде измирено у року до годину дана. Уколико је потраживање несигурно за наплату исправља се, односно резервише, преко рачуна 131900 – исправка вриједности.

Ревизијом смо утврдили да у оквиру исказаних потраживања су евидентирана ненаплаћена потраживања из ранијег периода, што није у складу са одредбама члана 14 Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ.

Такође смо установили да у исказаном салду постоје потражна салда појединих купаца (црвена салда) у укупном износу од 5.538,99 КМ која умањују стварна потраживања у истом износу, због чега су потраживања по овом основу потцијењена. Потражна салда купаца указују на: преплате на појединим аналитичким контима, на дупле шифре корисника услуга, неевидентирани рачуне и сл.

Потребно је, у складу са могућим исходом наплате потраживања из ранијег периода, извршити процјену наплативости потраживања те извршити исправку истих у складу са одредбама Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је из евиденције потраживања елиминисати потражна салда.

Боравак дјецe у дјечјим вртићима – обдаништима регулисан је уговором закљученим између родитеља дјецe и Одјељења. Уговором су прописана права и обавезе корисника услуга и Одјељења, а цијена услуга смјештаја и боравка дјецe је одређена

Одлуком о начину финансирања боравка дјеце у Јавним предшколским установама Брчко дистрикта БиХ.

Уговором је прописано да се наплата ове врсте прихода врши мјесечно, и то до двадесетог у мјесецу за претходни мјесец (члан 2 тачка d). У случају неплаћања обавеза у уговореном року прописан је раскид уговора (чланом 7 Уговора).

Увидом у евиденције Дирекције за финансије установили смо да су на дуговној страни евидентирани већи појединачни износи (3.175,00 КМ, 2600,00 КМ, 1.425,00 КМ), што упућује на чињеницу да Одјељење није вршило раскид уговора због неплаћања услуга боравка дјеце у вртићима – обдаништима.

Одредбама члана 7 става 2 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2018. годину прописано је да су буџетски корисници одговорни за благовремену наплату потраживања по основу властитих прихода из њихове надлежности, док је чланом 24 став 1 истог Закона прописана одговорност руководиоца буџетских корисника за успоставу и спровођење интерног надзора у извршењу својих буџета и поступку убирања прихода из своје надлежности.

Одјељење није наплатило потраживања за услуге боравка дјеце у вртићима, што није у складу с поменутиим одредбама Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2018. године и Уговора о пружању услуга.

Потребно је, досљедно поштовати одредбе Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2018. годину и Уговора, у дијелу наплате прихода Одјељења и правовременог раскидања уговора у случајевима неплаћања уговорених обавеза.

6.5. Планирање и извршење текућег буџета

Текући издаци Одјељења за 2018. годину одобрени су буџетом у износу од **38.323.442,76** КМ, а извршени у износу од **36.110.107,20** КМ, што чини 94,22 % плана (Табела број 1, у Прилогу извјештаја).

Средства у износу од **2.213.335,56** КМ, до краја 2018. године су остала нереализована и нису ослобођена, како би се могла усмјерити у друге програме и активности, што је имало за резултат непотребно задржавање буџетских средстава.

Реализација одобреног текућег буџета, на појединим позицијама буџета, није пратила планирану динамику. Низак степен реализације уочава се код: уговорених услуга **89,66%** и набавци материјала и ситног инвентара **86,52%**,

Низак проценат извршења на наведеним позицијама одобреног текућег буџета указује на нереално планирање, односно неефикасно располагање одобреним буџетским средствима, што није у складу са одредбама члана 10 става 2 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2018. годину.

Потребно је квалитетно и реално планирати буџетска средства спрам потреба Одјељења, као и поштовати одредбе Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2018. годину у дијелу ефикасног управљања одобреним буџетским средствима.

Одредбама члана 21 Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуна буџета је прописана обавеза буџетских корисника да, на захтјев Дирекције за финансије, уз извјештај о реализацији буџета, доставе текстуални дио са

образложењем структуре трошкова, узрока непропорционалног извршења годишњег плана и оцјену очекиваног резултата на крају године, најважније узроке одступања извршења у односу на исти период претходне године и мјере које ће бити предузете ради отклањања евентуалних поремећаја.

Ревизијом смо установили да образложење извршења буџета Одјељења представља опис планираних и остварених података приказаних у табели, у текстуалној форми. Образложење не садржи најважније узроке одступања извршења у односу на исти период претходне године, те у односу на план и мјере које ће бити предузете ради отклањања евентуалних поремећаја, како је предвиђено Правилником о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета. Значајнија одступања, као на примјер на позицији Бруто плата и накнада, нису уопште констатована (планирани износ Бруто плата и накнада је за 2.786.280,00 КМ већи у односу на претходну годину, од чега је половина износа остала неутрошена). На позицији Текућих грантова у текстуалној форми нису уопште наведени грантови непрофитним организацијама, а износ грантова појединцима наведен у табели не одговара опису у текстуалној форми.

Потребно је да Одјељење досљедно примијени одредбе Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета, у дијелу суштинског образложења узрока и посљедица одступања значајних позиција у односу на план и извршење претходне године.

6.5.1. Издаци за бруто плате и накнаде запослених

Издаци за бруто плате и накнаде трошкова запослених за 2018. годину одобрени су у износу од **27.344.050,96 КМ**, а остварени у износу од **25.920.583,53 КМ**, што представља **94,79%** плана.

Као што смо и у претходним ревизијама установили наведени издаци садрже и додатак на плате образовних радника у висини 10% основне плате.

Планирање, обрачун и исплата увећања плата за наставно и медицинско особље, није у складу са Законом о платама запослених у органима управе Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је додатак на бруто плате за наставно и медицинско особље планирати у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикту БиХ.

6.5.2. Издаци за енергију и комуналне услуге

Издаци за енергију за 2018. годину одобрени су у износу од 1.088.600,00 КМ, а извршени су у износу од 1.041.384,21 КМ, што представља 95,66% плана.

Од укупног износа на издатке за лож уље односи се 675.265,50 КМ, електричну енергију 344.812,56 КМ, док се 18.309,09 КМ односи на чврста горива и гас.

Ревизијом смо установили да Одјељење није обезбиједило правовремено достављање и евидентирање свих рачуна за електричну енергију од стране крајњих корисника што има за резултат нереално исказивање извршења издатака за енергију у периоду у коме су настали и непотребног повећања издатака за камате.

Наведено се, такође, односи на затезне камате за потрошњу воде и услуге одвоза смећа у оквиру издатака за комуналне услуге.

Потребно је појачати одговорност крајњих корисника за благовремено достављање документације о свим издацима за енергију и комуналне услуге, како би се избјегло непотребно увећање ових трошкова за износ камата по основу кашњења у плаћању.

6.5.3. Издаци за набавку материјала и ситног инвентара

Издаци за набавку материјала и ситног инвентара одобрени у износу 913.600,00 КМ, а остварени у износу 790.466,75 КМ што представља 86,52% плана.

Наведени издаци односе се на: образовна помагала школске књиге у износу од 389.107,32 КМ, ситан инвентар у износу од 152.939,35 КМ, храна и прехранбени материјал у износу од 114.674,60 КМ, материјал за чишћење 34.383,47КМ, остали материјал 32.411,57 КМ и друго.

Издаци за храну и прехранбени материјал реализовани су у износу од 114. 674,60 КМ.

Према захтјеву Одјељења, спроведен је отворени поступак за набавку прехранбених намирница за потребе Обданишта и забавишта „Наша дјеца“. У складу са Одлуком о избору број: 13-000580/18 од **8. маја 2018. године**, изабран је најповољнији понуђач, са вриједношћу оквирног споразума у износу од 128.700,00 КМ. За наведеног понуђача је Одјељење доставило потврду о реализацији уговора у 2015. години, на основу које је понуђач оцијењен као квалификован.

На наведену одлуку уложена је жалба другопласираног понуђача, који је оспоравао утврђену квалификованост изабраног понуђача и коју је Канцеларија за разматрање жалби у Сарајеву усвојила као основану. У достављеном образложењу Рјешења Канцеларија за разматрање жалби је навела да је потврда издата од стране Одјељења, а на основу које је Комисија за јавне набавке утврдила квалификованост понуђача, неприхватљива, јер у њој није наведен податак о времену/периоду извршења уговора, те да накнадно захтијевање појашњења наведене потврде од стране уговорног органа није у складу са Законом о јавним набавкама БиХ.

Након усвајања жалбе, **9. августа 2018. године** донесена је Одлука о измјени и допуни Одлуке о избору најповољнијег понуђача којом је изабран другопласирани понуђач и **16. октобра 2018. године**, закључен Оквирни споразум за период од годину дана од потписивања оквирног споразума.

У међувремену за октобар је извршена набавка хране од понуђача који је био изабран по претходном Оквирном споразуму, број: 13-000721/17 од 4. јула 2017. године, што смо утврдили увидом у акт директора Обданишта „Наша дјеца“, број: 377/18 од 5. октобра 2018. године којим је фактура број: 731-31-10/2018 од 31. октобра 2018. године у износу од **10.570,95** КМ, достављена шефу Одјељења, на плаћање.

Чланом 3 Оквирног споразума, број: 13-000721/17 од 4. јула 2017. године, регулисано је да се исти закључује на период у трајању од годину дана, од дана потписивања оквирног споразума (оквирни споразум потписан 17. јула 2017. године). Извршилац је у складу са истим чланом имао обавезу да достави неопозиву банкарску гаранцију у износу од 10% вриједности Оквирног споразума, са роком важења до момента важења Оквирног споразума.

Спроведеном ревизијом установили смо да је **21. јуна 2018. године** закључен Уговор о набавци прехранбених намирница за потребе Обданишта, који је реализован тек у октобру (напријед наведеном фактуром број: 731-31-10/2018 од 31. октобра 2018.

године у износу од 10.570,95 КМ), након истека периода важења Оквирног споразума и банкарске гаранције.

Наведена испорука робе је извршена послје датума важења Оквирног споразума, без важеће банкарске гаранције.

Без обзира на чињеницу да је Одсјек за плаћање расхода буџетских корисника, Дирекције за финансије, Налог за пренос број: 230628 од 8. новембра 2018. године, враћао у Рачуноводство, ради исправке, исти је реализован, уз образложење Одјељења „да је исти реализован због потребе обезбјеђења континуитета испоруке намирница“.

Потребно је реализацију уговора, односно набавку и испоруку робе вршити, у складу са Оквирним споразумом који је на снази.

6.5.4. Издаци за услуге превоза и горива

Издаци за услуге превоза и горива су планирани у износу од **2.768.000,00** КМ, а остварени у износу од **2.738.545,38** КМ, односно 98,94% плана. Од наведеног износа финансиране су услуге обавезног бесплатног превоза ученика и услуге превоза ученика на такмичења, трошкови горива и регистрације моторних возила.

Набавка услуга превоза путника (грађана и ученика) у јавном линијском превозу у Брчко дистрикту БиХ за 2017, 2018. и 2019. годину извршена је на основу Одлуке о избору најповољнијег понуђача од 9. јануара 2017. године, након спроведеног отвореног поступка, на основу којег је 19. јануара 2017. године потписан Оквирни споразум за 2017, 2018. и 2019. годину, а 22. децембра 2017. године закључен Уговор о пружању услуга за 2018. годину.

Ревизијом смо установили да је извршена **обједињена набавка** услуга јавног линијског превоза путника за потребе Одјељења за јавне послове и набавка услуга превоза ученика за потребе Одјељења за образовање. Тачком 1.5. Тендерске документације је предвиђено потписивање оквирног споразума на износ процијењене вриједности а износ понуде се узимао у сврху рангирања понуде. Предвиђена је варијабилна цијена коштања која зависи од промјене цијена дизел горива на тржишту Брчко дистрикта БиХ. Понуду је доставио само један понуђач а понуђена је укупна цијена једног дана превоза у износу од **14.252,47** КМ, у односу на 175 наставних дана.

Увидом у образац за оцјену понуда нисмо се могли увјерити **на који начин** је добијена **дневна цијена превоза ученика која се узимала у обзир у сврху рангирања понуде**, поготово кад се узме у обзир чињеница да је понуду доставио само један понуђач, те исту није могуће поредити са понудама других понуђача, којих није ни било.

Ревизијом смо установили да није дефинисан начин формирања укупне почетне дневне цијене превоза ученика.

Тендерском документацијом (под тачком 4.8. Критеријум за додјелу уговора) је прописано да се уговор додјељује добављачу који је понудио **најнижу укупну цијену** у складу са обрасцем за оцјену понуда, а цијена понуде обухвата све ставке из обрасца за оцјену понуде. **Увидом у Образац за оцјену понуде смо установили да је било предвиђено доставити цијене појединачних карата за остале категорије путника за шест тарифних разреда и укупну дневну цијену превоза ученика.** Остаје нејасно како се израчунава **најнижа укупна цијена** и како би се извршило вредновање понуда у случају да се пријавило више добављача. Ревизијом смо установили да тендерска документација не омогућава оцјену и упоређивање понуда из разлога што понуђени елементи не обезбјеђују исправно вредновање, рангирање и одабир најповољније понуде.

Тендерска документација је упрошћена до те мјере да не садржи основне елементе за доставу понуде (количине, односно броја ученика и јединичне цијене превоза по ученику). Процијењена вриједност оквирног споразума је остала иста као и претходних година али су укинута елементи понуде на основу којих би се утврдила економска оправданост и конкурентност понуде.

Чланом 68 ставом 4 под а) Закона о јавним набавкама БиХ (Разлози за одбацавање захтјева за учешће или понуде) је регулисано да је уговорни орган дужан **да одбаци понуду** у случајевима кад понуђач достави понуду у којој цијена није исказана **у укупном износу**, у складу са захтјевима из тендерске документације.

Ревизијом смо установили да понуђач није доставио понуду у укупном износу, што је био разлог за одбацавање понуде и што није у складу с чланом 68 ставом 4 под а) Закона о јавним набавкама БиХ.

Када је ријеч о количини предмета набавке, у тендерској документацији је дефинисан назив услуге „План превоза за градски и приградски саобраћај Брчко дистрикта БиХ, списак редова вожње и даљинар“, без да је наведен и оквирни број ученика који је био предмет набавке. Ако се има у виду члан 53 став 3 под d) Закона о јавним набавкама БиХ, којим је прописано да тендерска документација минимално садржи неопходне информације које се односе на опис посла или задатка, односно опис услуга или радова, сматрамо да због обима уговора услуга превоза, описаним начином додјеле оквирног споразума није обезбијеђена довољна транспарентност података, нити исти представљају поуздан основ за контролу признавања права на превоз и поштовања уписних подручја.

Потребно је приликом закључивања оквирних споразума или уговора о превозу ученика са промјењивом цијеном детаљно дефинисати начин формирања почетне цијене и документовати њено утврђивање.

Потребно је да понуђач достави понуду у којој је цијена исказана у укупном износу, у складу с чланом 68 Закона о јавним набавкама БиХ.

Потребно је, тендерску документацију која представља основ и претпоставку за законито и успјешно спровођење Закона о јавним набавкама БиХ, сачинити на начин да иста садржи минимум јасних и одговарајућих информација, у складу с чланом 53 Закона о јавним набавкама БиХ, ради постизања транспарентности и конкурентности међу понуђачима.

Чланом 3 Оквирног споразума одређена је вриједност оквирног споразума на износ од 7.500.000,00 КМ а чланом 4 истог прописана је обавеза достављања гаранције за добро извршење оквирног споразума у износу од 10% вриједности оквирног споразума, што износи 750.000,00 КМ са роком валидности до 31. децембра 2019. године.

Ревизијом смо установили да је Банкарска гаранција за 2017. годину умјесто на износ од 750.000,00 достављена на износ 250.000,00 КМ, а 21. децембра 2017. године је достављен Анекс број 1 Банкарске гаранције којим је износ повећан на 500.000 КМ и исти је мањи од износа предвиђеног Оквирним споразумом, што указује да се извршилац услуга не придржава прописаних одредаба у цијелости, а наручиоцу услуга оставља право једностраног раскида Оквирног споразума уз накнаду проузроковане штете (члан 9 Оквирног споразума).

Потребно је да извршилац услуга достави гаранцију за добро извршење оквирног споразума у вриједности од 10% вриједности Оквирног споразума.

Потребно је да се уговорни орган досљедно придржава одредаба Оквирног споразума у случају непоштовања уговорних одредаба од стране пружаоца услуга, у дијелу раскида уговора и наплате накнаде проузроковане штете.

Чланом 2 Уговора о пружању услуга од 22. децембра 2017. године одређена је укупна дневна цијена превоза ученика са урачунатим ПДВ-ом у износу од **14.338,48** КМ, на основу Записника Комисије за надзор над пружањем услуга превоза путника у јавном линијском градском и приградском превозу у Брчко дистрикту БиХ (у даљем тексту Комисија).

Мјесечни обрачун трошкова врши превозник тако што дневну цијену множи са бројем наставних дана у мјесецу, док је чланом 3 Уговора предвиђено усклађивање цијена превоза са промјенама цијена горива, свака три мјесеца непосредно прије почетка квартала. До дана завршетка наше преревизије Комисија је сачинила још три записника којима је одредила цијену превоза ученика у складу са цијеном дизел горива, тако да иста за четврти квартал износи **15.542,56** КМ.

Чланом 7 Уговора о пружању услуга је прописано да ће Комисија, именована одлуком градоначелника вршити надзор над извршавањем уговорених услуга током вршења истих, вршити усклађивање цијена превоза, рјешавати питања од интереса за извршење уговора и стављати евентуалне примједбе на количину и квалитет услуга.

Комисија је именована од стране градоначелника 30. јануара 2018. године и то један члан из Одјељења за образовање и два члана из Одјељења за јавне послове. Задатак комисије, у складу са Одлуком о именовању, је да између осталог врши анализу извјештаја превозника у складу с чланом 8 уговора и сачини записник а у записнику, који доставља шефу Одјељења за јавне послове и шефу Одјељења за образовање, наведе евентуалне недостатке у пружању услуга. Комисија је од свих наведених послова вршила једино усклађивање цијена превоза, док надзор над извршавањем уговорених услуга није вршен.

Потребно је да Одјељење, с обзиром на значајна средства која се издвајају за превоз ученика, врши и документује надзор над извршавањем уговорених услуга, у складу с чланом 7 Уговора о пружању услуга.

6.5.5. Уговорене услуге

Издаци за уговорене услуге за 2018. годину одобрени су у износу од 2.875.350,00 КМ, а остварени у износу од 2.578.095,80 КМ, што представља 89,66% плана и исти се највећим дијелом односе на: услуге чишћења и одржавања у износу од 1.190.470,78 КМ, уговоре о дјелу у износу од 954.422,82 КМ, комисије 117.207,30 КМ, смјештај студената у студентским домовима 66.318,61 КМ, услуге штампања 51.858,60 КМ и друго.

Уговори о дјелу се односе на уговоре о обављању привремених и повремених послова наставног особља у износу од **768.782,82** КМ и издатке по основу обављања посебних послова (административни послови) у износу од **185.640,00** КМ.

6.5.6. Издаци по основу уговора о привременим пословима наставног особља

Одјељење је Планом запошљавања од 9. маја 2018. године предвидјело запошљавање укупно шездесет седам (67) лица и то педесет осам (58) на одређено и девет (9) на неодређено вријеме. Измјенама и допунама Плана запошљавања донесеног 30. августа 2018. године предвиђено је запошљавање двадесет осам (28) лица, од тога двадесет три (23) на одређено и пет (5) на неодређено, док је Измјенама и допунама Плана запошљавања донесеног 27. децембра 2018. године био предвиђен пријем седамнаест (17) извршилаца на одређено и три (3) на неодређено вријеме.

У вези с тим Одјељење је расписало три конкурса те реализовало План , и то:

- Конкурс број: 33-002466/18 од 10. маја 2018. године, примљено укупно шездесет пет (65) лица (9 на неодређено и 56 на одређено вријеме);
- Конкурс број: 33-004353/18 од 31. августа 2018. године по коме су примљена укупно двадесет четири (24) лица (5 на неодређено и 19 на одређено вријеме);
- Конкурс број: 33-006955/18 од 27. децембра 2018. године по коме је примљено укупно двадесет (20) лица (3 на неодређено и 17 на одређено вријеме).

Поред наведеног, Одјељење је вршило ангажовање наставног особља, за редовно одвијање наставе у свим образовним установама, закључивањем уговора о привременим пословима или уговора о дјелу, те су по наведеном основу реализовани издаци у износу од **768.782,82** КМ КМ.

Ангажовање извршилаца је извршено на основу одлука о давању сагласности и то:

- Одлуке о давању сагласности број: 05-001077/17 од 29. децембра 2017. године, за ангажовање осамдесет (80) лица за потребе Одјељења, до попуњавања позиција по основу јавног конкурса најдуже до краја другог полугодишта школске 2017/2018. године;
- Одлуке о давању сагласности број: 05-001077/17 од 12. фебруара 2018. године за ангажовање пет (5) лица за потребе Одјељења, до попуњавања позиција по основу јавног конкурса најдуже до краја другог полугодишта школске 2017/2018. године и
- Одлуке о давању сагласности број: 05-000652/18 од 27. августа 2018. године за ангажовање шездесет (60) лица за потребе Одјељења, до попуњавања позиција по основу јавног конкурса најдуже до краја првог полугодишта школске 2018/2019. године.

Установили смо да је ангажовање наставног особља извршено без постојања унапријед утврђених и спроведених процедура о начину избора конкретних извршилаца, који би обезбиједили **начело транспарентности у поступку избора и утврђивања висине накнаде.**

С обзиром да се ради о дјелатности од великог друштвеног интереса, а ради транспарентности у поступку избора, потребно је унапријед прописати процедуре о начину избора наставног особља.

6.5.7. Уговори о посебним пословима

Издаци по основу уговора о ангажовању лица ради обављања **посебних послова**, за период 1. јануар – 31. децембар 2018. године остварени су у износу од **185.640,00** КМ.

Закључивање појединачних уговора вршено је на основу Одлуке Владе о давању сагласности, број: 05-001072/17 од 29. децембра 2017. године, за ангажовање дванаест (12) лица за обављање посебних послова, ради испуњавања обавеза из надлежности Одјељења за које не постоје предвиђена радна мјеста, у периоду од 1. јануара 2018. године до 31. децембра 2018. године.

Одредбама члана 46а става 2 Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Закон о државној служби) регулисано је, да су посебни послови, послови који се обављају ради испуњавања обавеза из надлежности органа јавне управе, за које нису предвиђена радна мјеста. Такође и одредбама члана 13 става 1 Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Правилник о раду) регулисано је, да се у изузетним случајевима, рад у органима јавне управе може обављати ангажовањем лица ради обављања посебних послова за које не постоје предвиђена радна мјеста.

Увидом у стање попуњености систематизованих позиција, образложење приједлога за ангажовање извршилаца за обављање посебних послова, као и опис послова у појединачним уговорима утврђено је да се одређени број уговора односи на обављање редовних стручних послова из дјелатности Одјељења и да је потреба за њиховим обављањем настала због непопуњености позиција чији опис већим дијелом одговара описима из уговора (као што су послови секретара школе и други економско-правни послови).

Констатујемо да извршено ангажовање одређеног броја лица за обављање посебних послова у Одјељењу, није у складу са одредбама члана 46а става 2 Закона о државној служби и члана 13 става 1 Правилника о раду.

Одредбом члана 1, Уговора о обављању посебних послова, дефинисани су послови које је извршилац посла дужан да обавља, као што су: послови секретара школе, исплата судских пресуда по тужбама просвјетних радника и други економско-правни послови.

Уговорима дефинисани послови у вези исплата судских пресуда по тужбама просвјетних радника нису обављани због тога што се покренути судски спорови односе на **просвјетне раднике који су у пензији**, а чија се исплата, у складу са Упутством Дирекције за финансије о начину извршења судских пресуда и других извршних одлука, обавља из средстава Дирекције, организациона јединица 16030002, економски код 613900. Због свега наведеног, није било оправдано ангажовати лица за обављање послова у вези са исплатом судских пресуда по тужбама просвјетних радника, односно за послове за које је унапријед познато да се неће обављати.

Потребно је, приликом ангажовања лица за обављање посебних послова, досједно поштовати одредбе Закона о државној служби и Правилника о раду, у дијелу ангажовања лица на послове за које не постоје предвиђена радна мјеста.

Потребно је закљученим уговорима о обављању посебних послова дефинисати послове за које у Одјељењу постоји реална потреба.

6.5.8. Текући грантови

Текући грантови одобрени су у износу од 1.473.600,00 КМ, а остварени у износу од 1.367.214,85 КМ што представља 92,78% плана. Од оствареног износа на грантове

појединцима се односи 924.214,85 КМ и на грантове непрофитним организацијама 443.000,00 КМ.

Грантови појединцима

Издаци за грантове појединцима одобрени су у износу од 1.030.600,00 КМ, а остварени у износу од 924.214,85 КМ, што представља 89,68% плана. Наведени износ се односи на исплату стипендија редовним студентима у износу од 914.000,00 КМ, исплате новчаних награда ученицима и студентима генерације у износу од 10.300,00 КМ.

Одобравање стипендија за 2018. годину извршено је на основу Одлуке Владе Брчко дистрикта БиХ о критеријумима и начину дојеле стипендија редовним студентима Брчко дистрикта БиХ од 5. јуна 2018. године и Одлуке о висини и броју стипендија које се додјељују редовним студентима, број: 02-000177/18 од 12. јула 2018. године.

Грантови непрофитним организацијама

Грантови непрофитним организацијама планирани су у износу од **443.000,00** КМ и остварени су у истом износу или 100% планираних средстава. Средства су позиционирана у књизи Буџета за 2018. годину и то:

- Универзитету у Источном Сарајеву, Економски факултет Брчко у износу од 192.000,00 КМ;
- Природно-математички факултет, Организациона јединица Брчко 118.500,00 КМ;
- Удружењу студената Пољопривредно-прехрамбеног факултета Брчко 48.500,00 КМ;
- Филозофском факултету Мостар 84.000,00 КМ.

Средства су додијељена, на основу Одлуке о усвајању програма утрошка средстава са позиције грантова непрофитним организацијама у 2018. години, број: 02-000220/18 од 18. септембра 2018. године и Одлуке о утврђивању критеријума за коришћење новчаних средстава с позиције грантови непрофитним организацијама у 2018. години, број: 02-000219/18 од 18. септембра 2018. године.

У поменутих одлукама наведени су сљедећи критеријуми за дојелу гранта:

- да је јавна високошколска установа;
- да обавља дјелатност на подручју Брчко дистрикта и да студенти са подручја Брчко дистрикта БиХ на истој студирају (доказ о испуњавању наведеног критеријума је списак студената са подручја Брчко дистрикта БиХ, који студирају на високошколској установи).

С обзиром да су у одлукама наведени корисници и износи средстава, а средства позиционирана буџетом, критеријуми су формалног карактера и не утичу на износ додијељених средстава. Програмом и критеријумима није прописан минималан број студената као основ за дојелу средстава.

Потребно је планирање и извршавање грантова високошколским установама вршити путем јавног позива, на основу претходно утврђених критеријума и програма који ће довести у везу износ одобрених средстава са бројем

уписаних студената и другим мјерљивим критеријумима који су у функцији унапређења високог образовања у Брчко дистрикту БиХ.

6.6. Планирање и извршење буџета капиталних потреба

Одобрена средства буџета капиталних потреба за период 2016–2018. године, износе 5.330.537,80 КМ и са 31. 12. 2018. године су остварена у износу од 2.352.202,37 КМ или 44% (табела број 2 у прилогу Извјештаја).

Укупно реализована средства капиталног буџета се односе на: опремање физкултурне сале у Ражљеву, набавку клима, санацију асфалта на школским теренима и уређење дворишта, уградњу лифта и санацију тоалета за дјецу са посебним потребама, набавку опреме за опремање анекса школе, реконструкцију објекта централне школе, изградњу спортске дворане ЈУ IX Основне школе, завршетак анекса школе, додатна средства за изградњу анекса Пољопривредне и медицинске школе, додатна средства за изградњу анекса школе, реконструкцију централног гријања, набавку ЛЦД телевизора, копир-апарата, штампача, пројектора и друго.

Од укупно реализованих средства буџета капиталних потреба у износу од 2.352.202,37 КМ КМ, на средства из 2016. годину се односи 503.355,47 КМ са процентом остварења од 73,91%, на 2017. годину се односи 1.539.715,67КМ или 70,83% и на 2018. годину 309.131,23КМ.

6.7. Попис имовине и обавеза

Шеф Одјељење је 15. октобра 2018. године донио Одлуку о именовању комисије за попис сталних средстава и обавеза према изворима средстава број 05-000772/18, са задатком да, у складу с Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза, сачини план рада и изврши попис у Одјељењу, са стањем на дан 31. 12. 2018. године, те да Извјештај о извршеном попису достави Централној пописној комисији, најкасније до 15. јануара 2019. године.

Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза од 23. априла 2008. године у члану 3 дефинисан је задатак пописне комисије да изврши попис свих средстава, потраживања и обавеза. Одредбама члана 7 истог упутства прописано је да попис треба извршити до 15. јануара наредне године.

Пописна комисија је сачинила Извјештај о извршеном попису сталних средстава и обавеза на дан 31. 12. 2018. године, без назначеног датума и без доставнице, тако да нисмо могли установити **када** је исти достављен Централној пописној комисији.

Стање сталних средстава, ситног инвентара и материјала у складишту је са Дирекцијом за финансије усаглашено након рока који је прописан одредбама члана 7 Упутства о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза, што подразумјева чињеницу да попис није извршен до 15. јануара 2019. године.

У главној књизи трезора на организационом коду Одјељења исказана су потраживања по основу датих услуга боравка дјецe у обдаништима у износу од 167.815,86 КМ. Наведена потраживања нису обухваћена пописом, нити је извршена процјена вриједности сумњивих и спорних средстава.

Напријед наведено није у складу са одредбама чланова 3 и 7 Упутства о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза.

Потребно је пописом имовине обухватити све позиције имовине, потраживања и обавеза, те исти планирати и вршити на начин и у роковима прописаним Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза.

6.8. Остали налази

Одредбама члана 4 Правилника о евиденцији сталних средстава, ситног инвентара и материјала за буџетске кориснике у Брчко дистрикту БиХ је прописано да су буџетски корисници обавезни да обавијесте Дирекцију за финансије Брчко дистрикта БиХ о тачном датуму расположивости сталног средства за употребу, како би се стално средство у припреми прекњижило на стално средство у употреби и започео обрачун амортизације.

На економским кодовима Инвестиција у току (тротоари и паркинзи) евидентирано је 446.069,68 КМ, које се односи на претходне године. Током 2018. године није евидентирано стављање у употребу нити је отпочео обрачун амортизације за завршене грађевинске објекте, што није у складу са одредбама члана 4 Правилника о евиденцији сталних средстава, ситног инвентара и материјала за буџетске кориснике у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је да Одјељење правовремено обавјештава Дирекцију за финансије Брчко дистрикта БиХ о тачном датуму расположивости сталног средства за употребу како би се исто прекњижило као средство у употреби и отпочео обрачун амортизације, у складу са одредбама Правилника о евиденцији сталних средстава, ситног инвентара и материјала за буџетске кориснике у Брчко дистрикту БиХ.

7. КОМЕНТАР

Одјељењу је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијског пословања за 2018. годину, број: 01-02-03-13- 222/19 на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (15) дана Одјељење се није изјаснило, тако да достављени нацрт представља коначан Извјештај.

Тим за ревизију:

Амра Мехић, дипл. ек.

Љубица Томић, дипл. ек.

8. ПРИЛОЗИ

Структура одобрених и извршених текућих издатака за 2018. годину

Табела број 1

Екон. Код	Назив економског кода	Планирани текући буџет за 2018. год.	Вирманизације и амандмани	Коначан план буџета за 2018. годину	Извршење текућег буџета за 2018. годину	Процент извршења 6/5*100	Расположиво
1	2	3	4	5	6	7	8
611000	Плате и накнаде запослених	27.502.271,71	-158.220,75	27.344.050,96	25.920.583,53	94,79	1.423.467,43
611100	Бруто плате	27.134.391,71	-158.220,75	26.976.170,96	25.604.396,59	94,91	1.371.774,37
611200	Накнаде трошкова запослених	367.880,00	-	367.880,00	316.186,94	85,95	51.693,06
612100	Допринос на терет послодавца	1.024.441,80	-1.101,25	1.023.340,55	915.006,28	89,41	108.342,27
613000	Издаци за материјал и услуге	8.354.700,00	127.743,25	8.482.443,25	7.907.302,54	93,22	575.140,71
613100	Путни трошкови	55.600,00	4.900,00	60.500,00	57.325,66	94,75	3.174,34
613200	Издаци за енергију	1.089.100,00	-500,00	1.088.600,00	1.041.384,21	95,66	47.215,79
613300	Издаци за комун. услуге	334.800,00	13.500,00	348.300,00	332.301,58	95,41	15.998,42
613400	Набавка материјала и сит. инвентара	823.600,00	90.000,00	913.600,00	790.466,75	86,52	123.133,25
613500	Издаци за услуге превоза и горива	2.668.000,00	100.000,00	2.768.000,00	2.738.545,38	98,94	29.454,62
613700	Издаци за текуће одржавање	317.500,00	53.793,25	371.293,25	313.735,52	84,50	57.557,73
613800	Издаци осигур., банк. ус. и усл. пл.пр.	56.800,00	-	56.800,00	55.447,64	97,62	1.352,36
613900	Уговорене услуге	3.009.300,00	-133.950,00	2.875.350,00	2.578.095,80	89,66	297.254,20
614000	Текући грантови	1.473.600,00	-	1.473.600,00	1.367.214,85	92,78	106.385,15
614200	Грантови појединцима	1.030.600,00	-	1.030.600,00	924.214,85	89,68	106.385,15
614300	Грантови непрофитним организацијама	443.000,00	-	443.000,00	443.000,00	100,00	0,00
	Укупан текући буџет	38.355.013,51	31.570,75	38.323.442,76	36.110.107,20	94,22	2.213.335,56

Преглед одобрених и извршених капиталних издатака

Табела број 2

Год.	Планирани капитални буџет по годинама	Извршење капиталног буџета до 1. 1. 2018. г.	Извршење капиталног буџета у 2018. год.	Извршено на дан 31. 12. 2018. г.	Неуtroшена планирана средстава на дан 31. 12. 2018. г.	% извршења 5/2*100
1	2	3	4	5	6	7
2016.	681.011,22	400.044,27	103.311,20	503.355,47	177.655,75	73,91
2017.	2.173.700,36	421.416,11	1.118.299,56	1.539.715,67	633.984,69	70,83
2018.	2.475.826,22	0,00	309.131,23	309.131,23	2.166.694,99	12,49
	5.330.537,80	821.460,38	1.530.741,99	2.352.202,37	2.978.335,43	44,13

Преглед планираних и остварених прихода

Табела број 3

Р. бр.	Економски код	О П И С	Планирано	Остварено	%
1	722100	Административне таксе	1.050,00	1.366,00	130,10
2	722500	Посебне накнаде и таксе	56.350,00	76.540,55	135,83
3	722600	Приходи од пружања јавних услуга	700.000,00	783.614,75	111,94
4	722700	Непланиране уплате	15.157,33	15.572,98	102,74
5	700000	Приходи укупно (3+4)	772.557,33	877.094,28	113,53